

Upravništvo: Ljubljana, Kranjeva
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenje: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

„Življenje in svet“

Ureništvo:
Ljubljana: Knašjeva ulica 6. Telefona
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126
vsa ponedeljek jutraj. — Na
roča se posebej in velja po post.
prejemana Din 4.—, po raznašaj-
cih dostavljena Din 5.— mesečno
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefona
št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.
Ponedeljska izdaja „Jutro“ izhaj-
a vsak dan.

TESNEJŠE SODELOVANJE ANGLIJE IN FRANCIJE

Za uveljavljenje načel Društva narodov je neobhodno potrebno
soglasje med glavnima zapadnima velesilama

Pariz, 17. maja. O Ves pariški tisk po-
sveča izredno pozornost petkovemu se-
stanku bodočega ministrskega predsedni-
ka Leona Bluma z angleškim zunanjim
ministrom Edenom, ki se je na povratku
iz Zeneve ustavljal v Parizu. Vsi listi vidijo
v tem važen del priprav za bodočo diplo-
matsko akcijo v Zenevi ter pripisujejo
razgovorom med obema uglednima politi-
koma veliko važnost čeprav zatrjujejo,
da niso imeli oficialnega značaja ter da
se je hotel Eden samo kot zasebnik po-
učiti v naziranjih bodočega vodilnega
francoskega državnika glede aktualnih
mednarodnih problemov.

„Petit Parisien“, polslužbeno glasilo z-
nanjega ministrstva, piše, da je Eden na-
pravil Blumu kot bodočemu predsedniku
francoske vlade predvsem uljudnostni
obisk ter da je bil njun sestanek vseskozi
informativnega značaja. Razpravljala sta
o vseh aktualnih mednarodnih problemih.
Blum je pojasnil Edenom, da ni niti govora
o tem, da bi se hotela francoska levičar-
ska vlada preveč ozko vezati z angleškimi
laburisti, ker bi to v gotovem smislu po-
menilo za nekako vmešavanje v angleške
notranje zadeve. Bodoča levičarska vlada
sama ne bo dala nobene pobude, bo pa so-
delovala z angleško vlado tako v pogledu
sankcij, kakor tudi v pogledu kolektivne
varnosti in zvestobe do Društva narodov.
Blum je pojasnil Edenom tudi svoje mne-
nje glede obnove razgovorov za doseg
progressivne in kontrolirane splošne raz-
oročitve.

„Excelsior“ piše, da je Eden obvestil Blu-

ma, da so v londonskih vladnih krogih
v skrbih zaradi Italijanske aktivnosti na
Balkanu, ki je neposredno naperjena proti
Angliji. Baldwin želi ozoriti Mussolinija
na njegove nedavne izjave, da Italija po
okupaciji Abesinije nima nikakih terito-
rialnih zahtev ter da jo smejo mirno pri-
števati med zadovoljne in konservative
države. Baldwin tudi ne namerava predla-
gati ukinitve sankcij, ker bi bilo to pre-
nevarno za ušodo njegove vlade. „Excel-
sior“ beleži v zvezi s tem mnenje franco-
skih političnih krogov, da bo sedaj pri
šlo do zelo tesnega sodelovanja Francije
in Anglije v Zenevi, ker sta obe državi
trdno odločeni braniti Društvo narodov
pred italijanskimi intrigami.

„Oeuvre“ presoja sestanek Edena z
Blumom glede na odnose z Nemčijo ter
opozarja, da je na pariškem sestanku
prevladovalo soglasje, dočim je berlinski
sestanek med Hitlerjem in angleškim po-
slanikom Phippsom ostal brez uspeha. V
Berlinu pričakujejo, da bo bodoča franco-
ska levičarska vlada vodila skupno z
Anglijo protitalijansko politiko, kar bo
imelo za posledico tudi odtujitev med
Berlinom in Londonom Hitler zaradi tega
tudi zavlačuje odgovor na angleško noto ker
hoče počakati, kako se bodo razvili odno-
šaji med Rimom, Parizom in Londonom.

Edenovi razgovori

London, 17. maja. AA. „Times“ kome-
ntira razgovore, ki jih je imel večerj Eden
v Parizu in pravi, da je govoril pri tej prilož-
nosti s Flandinom o abesinskem vpra-
šanju, o delovnem programu Društva na-

rodov in o položaju v Porenju. Eden je
zadovoljen z uspehi teh razgovorov. V an-
glesijskih krogih v Parizu prevladuje mnenje,
da se dogodki razvijajo tako, da bo mogo-
če, če že ne slavno, pa vsaj brez poraza
zapeljati evropsko ladjo v mirnejše vode.
Posebno ne ustreza resnici vest, da bi Ve-
lika Britanija nameravala še povečati se-
danjo krizo na Sredozemskem morju, ker
mislili, da je njen položaj v vojaškem po-
gledu na Sredozemskem morju popolnoma
čvrst.

Tudi francoski uradni krogi zavračajo
vest, da bi moglo priti do razgovorov o
sklenitvi kakšnega pomorskega pakta za
Sredozemsko morje med Veliko Britanijo,
Italijo in Francijo. Tak predlog bi bil v
zvezi s francoskim načrtom o utrditvi miru
v Evropi, vendar pa se zdi, da ni v seda-
njem trenutku prav nič ugoden.

Nevarnost nemške ekspanzije proti vzhodu

London, 17. maja. AA. „Sunday Express“
Opbever se bavi z odnosi med Veliko
Britanijo, Italijo in Nemčijo. Pri tem pr-
pomni, da je nemška vojska akcija in
oborožitev, ki se je izvršila v zadnjem ča-
su, vsekakor v neki zvezi z italijansko-
abesinskim sporom. Francija in Velika Bri-
tanija sta varni pred Nemčijo, nevarnost pa
se je zanj pojavila na Sredozemskem mor-
ju. Velika Britanija tudi ne more iti preko
tega, kar so bo prej ali slej zgodilo v
Vzhodni Evropi. Nemčija bi lahko preko
jugovzhodne Evrope ogrozila zvezo Angli-
je z njenimi kolonijami v Aziji. Tudi se
ne sme pozabiti, da se Italija ne bo zado-
voljila z Abesinijo, nego bo zahtevala nove
koncesije. Če bi Nemčija v bodočnosti str-
melna po ekspanziji proti Črnemu morju, bi
lahko prišlo do tesnega sodelovanja med
njo in Italijo.

Nenadna smrt Tsaldarisa

Včeraj zjutraj je povsem nepričakovano umrl bivši
grški ministrski predsednik in vodja populistične
stranke Panayotis Tsaldaris

Atene, 17. maja. AA. V kratki dobi treh
in pol meseca je Grčija izgubila že svoje-
ga četrtega državnika. Po velikem gene-
ralu Kondilisu, sivolasem republikanču Ve-
nzelosu in zvestem monarhistu Demer-

šefi političnih strank so davi podaji no-
vinarjem kraje izjave, v katerih povelji-
čujejo velike sposobnosti in zgodovinsko
vlogo pokojnega državnika Panayotisa
Tsaldarisa ter izražajo svoje obžalovanje,
ker je grški narod izgubil tako velikega
politikarja.

Poslanci populistične stranke, ki jo je
vodil pokojni Tsaldaris, so dopoldne
sklenili, da naj prevzame začasno vodstvo
stranke poseben direktorij, ki mu načelu-
je bivši predsednik parlamenta Vozitis. O
sestanku je bilo izdano uradno poročilo,
ki pravi, da bo populistična stranka na-
daljevala zgodovinsko delo, ki ga je za-
počel pokojni Tsaldaris in da se bo v
vsem ravnala po njegovem vzvišenem
zgledu.

Politični krogi si še niso na jasem,
kdo bo bodoči predsednik populistične
stranke. V poštev prihajajo trije populi-
stični politiki in sicer Vozitis, Teotakis in
sedanji ministrski predsednik general
Metaxas.

Trup pokojnega državnika Tsaldarisa
so bazimirali in popoldne ob 17. prepeljali
v katedralo, kjer so ga položili na mrtvaš-
ki od sredni cerkve. Pogreb bo v torko ob
11. dopoldne. Ves ta čas bodo ob njem
stražili evžoni. Pogreba se bo udeležil tu-
di kralj Jurij s člani vlade in drugimi dostoj-
anstveniki. Vlada je na svoji današnji se-
ji proglasila tridnevno žalovanje za pokoj-
nim Tsaldarisom. Vodstvo populistične
stranke je odredilo 14 dnevno žalovanje za
vse svoje priistaše.

Smrt grškega generala

Atene, 17. maja. AA. Davi je umrl ge-
neral Paraskevopoulos, ki je bil za svetov-
ne vojne vrhovni poveljnik grške vojske
v Makedoniji, pozneje pa v Mali Aziji.
Sivolasega generala je zadela srčna kap.

Bethlenova akcija za restavracijo Habsburžanov

Potovanje grofa Bethlena v Rim je zbudilo govorce o
skorajšnji restavraciji Habsburžanov

Dunaj, 17. maja. p. V tukajšnji politi-
čni atmosferi je zbudila senzacijo vest o
nepričakovanem prihodu grofa Bethlena,
ki je prišel na Dunaj v spremstvu vodite-
lja madžarske opozicije Tiborja Eckharta.
Grof Bethlen se je na Dunaju sestal z več
merodajnimi osebnostmi ter je takoj nato
odpotoval v Rim. Govore, da je njegovo
potovanje v Rim v zvezi s skorajšnjo res-
tavracijo Habsburžanov. Na Dunaju te
govorice demantirajo. Zanimivo je, da
krožijo tudi vesti, po katerih pričakujejo
na Madžarskem v kratkem ostavko Göm-

bösove vlade. V avstrijskih vladnih krogih
trdijo kategorično, da se grof Bethlen na
Dunaju ni sestal; s kanclerjem dr.
Schuschniggom.

Knez Starhemberg pri Mussoliniju

Rim, 17. maja. AA. Ministrski predse-
dnik Mussolini je sprejel včeraj kneza Star-
hemberga. Imela sta daljši razgovor. Kratek
komunikat, ki je bil objavljen o tem se-
stanku, pravi, da je razgovor potekal v zelo
prijetnem razpoloženju.

V Nemčiji hočejo uničiti še zadnje ostanke nehitlerjevskega tiska

Berlin, 17. maja. AA. Vodja nemškega ti-
ska Amann je izdal včeraj važno naredbi,
ki ima namen očistiti liste pred vplivi nji-
hovih izdajateljev, obenem pa jih popolno
na posvetiti službi za narodno-socialistični
režim. Naredba pravi, da nameščenci listov
kakor tudi listi sami ne smejo biti po svojih
izdajateljskih eksplozirani na način, ki bi
škodil objektivnosti ali svobodnemu lekmo-
vanju.

Prvi člen naredbe prepoveduje da bi iz-
dajateljska podjetja prejemala od države ali
kake druge ustanove kakšnekolik subvenci-
je. Časopisi, ki se bavijo z določenim sve-
tovnim nazorom ki se ne sklada z ideolo-
gijo nemškega naroda, ali ki služijo kaki
verozipovedi, morajo imeti ta svoj smoter
ločno obelodan že v svojem naslovu. Ti čas-
opisi se morajo omejiti zgolj na svoje oži

naloge in ne smejo zavzemati nikakršnega
stališča napram političnim in socialnim za-
vedam. Lokalne dogodke smejo objavljati le
v najkrajši obliki. Hkratu ne smejo zavra-
čati oglasov z izgovorom da njih vsebina
ne odgovarja idejam ki jih prizadeti časopi-
si prepovedujejo. Drugi člen naredbe pravi,
da lahko izdajajo liste samo osebe, ki
so člani zveze izdajateljev listov. Člani te
zveze ne morejo biti ne delniške družbe ne
komanditne družbe, niti kaki zavodi. Vsak
izdajatelj mora dokazati, da so njegovi
predniki vse do leta 1800 nemškega pokol-
jenja.

Točno plačaj „Jutro“ naročnino
Varuj svojem zavarovalnino

Odkritje spomenika maršalu d'Espereyu

Včeraj dopoldne so v Beogradu slovesno odkrili spome-
nik maršalu Franchetu d'Espereyu ob prisotnosti za-
služnega vojskovodje

Beograd, 17. maja. AA. Ob sodelovanju
zastopnikov vlade, vojske patriotskih in hu-
manitarnih društev, kakor tudi velikega
števila beogradskega prebivalstva je bil do-
poldne slovesno odkrit spomenik maršalu
francoske vojske in jugoslovenskemu čast-
nemu vojvodi Franchetu d'Espereyu.

Odkritju je prisostvoval tudi sivolasi ma-
šal sam. Spomenik, maršalov doprni kip
na marmornem postavku, je postavljen na
križišču bulvaru Osvobojenja in maršala
Francheta d'Espereya v mestnem okraju,
ki je prav tako imenovan po njem. Okrog
spomenika je bilo vse v zelenju, jugosloven-
skih in francoskih zastavah. Ob spomenišu
so bile postavljene častne čete beogradske
garnizije z godbo, Sokola sokolske konje-
nice, Jadranske straže z godbami, med nji-
mi tudi godba doma mladotnikov. K sve-
čanosti so se zbrali dijaki beogradske šole
s profesorji ter zastopniki in zastopnice beo-
grajskih društev. Navzoči so bili predsednik
vlade in zunanji minister dr. Stojadinović,
notranji minister dr. Anton Korosec, spro-
svetni minister Stosić, predsednik senata
dr. Ljubomir Tomasić, predsednik beograjs-
ke občine Vlada Ilić pomočnik zunanjega
ministra Martinac in mnoge druge ugledne
osebnosti iz Beograda. Vojsko so zastopali
minister za vojsko in mornarico armijski
general Marič, komandant Beograda armijs-
ki general Tomić ter drugi generali in
admirali. K odkritju spomenika so prišli
tudi člani diplomatske zboru tako fran-
coski poslanik grof Dampierre s celokup-
nim osebnim poslatištvu, češkoslovaški po-
slanik dr. Girs, belgijski poslanik Rome
de Vichne, rumunski poslanik Guranescu,
grški poslanik Sakelaropoulos vojaška ata-
šaja Francije in Češkoslovaške ter drugi.

Goste je sprejel predsednik akcijskega
odбора za postavitev spomenika Vlada
Marinković z ostalimi člani odбора. Ob 11.
se je pripeljal z avtomobilom maršal Fran-
chet d'Esperey v spremstvu gardnega bri-
gadnega generala Dimitrijeviča. Vsi prisot-
ni so sivolasega maršala sprejeli z vihar-
nimi pozdravi in vzklili. Maršal je sprejel
raport poveljnika častne čete, nato so ga po-
zdravili predsednik vlade in zunanji mini-
ster dr. Milan Stojadinović in ostale ugled-
ne osebnosti. Po odkritju spomenika in
kratkem cerkvenem obredu je imel predse-
dnik akcijskega odбора Marinković nagov-
or, v katerem je med drugim poudaril ve-
liki ljubezen in prijateljstvo, ki spaja fran-
coski narod z Jugoslavijo.

Opozoril je na vpliv francoskega duha in
kulture na našo kulturo ter na pomen mar-
šalove osebnosti, ki je na čelu zmogovite
srbske in zavezniške vojske pred 18 leti
»korakal v osvoboditelj Beograd. Bulvar
osvobojenja je bil tedaj še kolovoz, ki je
vodil preko pašnikov, livad in polja, že v
bližnji bodočnosti pa bo ves ta okraj naj-
živahnjeji in najlepši del jugoslovenske
prestonice. Maršala Francheta d'Espereya

je govniki opozoril, da je v neposredni
bližini tudi mesto, ki spominja na zelo važ-
ne in usodne dogodke v jugoslovenski zgo-
dovini. Samo nekaj korakov daleč od spo-
menika je grob l. 1806 padlih junakov, ki
so se borili pod vodstvom nesmrtnega Ka-
radjordja, pradedna našega blazopokojnega
vileškega kralja Aleksandra I. Uediniteja.
Svoj govor je zaključil z besedami: V ime
prebivalcev tega okraja, ki nosi vaše
slavno ime, vas prosim, da ste prepričani
o naši brezemjni ljubezni napram vam in
vaši velik državi. Ziveli!

Vojaška godba je intonirala francosko
himno, množica pa je navdušeno vzklikala
maršalu in Franciji.
Nato se je predsednik akcijskega odбора
Marinković obrnil na predsednika občine
Vlado Ilića in se mu zahvalil v imenu vseh
meščanov mestnega okraja Francheta d'Es-
pereya, ker je sprejel pokroviteljstvo nad
svečanostjo in širokogrudno podpiral akcijo
za postavitev spomenika. Končno ga je na-
prosil, naj sprejme spomenik v varstvo ob-
čine.

Govoru predsednika občine Vlade Ilića
je maršal Franchet d'Esperey odgovoril
in dejal: Velika je čast videti svoj lastni
kip že za svojega življenja. Zahvaljujem se
vam za to čast, ki jo smltram za počastitev
junških vojakov, ki sem jih vodil do zma-
ge.

Nato se je zahvalil predsedniku vlade,
predsedniku mestne občine za izkazano mu
čast in izjavil, da smatra to svečanost za
izraz simpatije napram njemu, napram nje-
govim domovini Franciji in njeni vojski. Ob
koncu je dejal: V nejasnih časih, ki jih
preživlja Evropa, sta Francija in Jugoslavi-
ja združeni, kakor sta bili v vojni. To je
največje varstvo za mir.

Predsednik kulturnega odбора beogradske
občine Duja Nikolajević je imel za tem daljši
govor o pomenu francoske kulture in
francoske vojske. Svečanost je bila z nje-
govim govorom zaključena. Množica ljudstva
je ob zaključitvi priredila maršalu velike
ovacije. Med sviranjem vseh godb se je
maršal s svojim spremstvom odpeljal glo-
boko ganjen.

Ob 13.30 je minister vojske in mornarice
armijski general Marič priredil v slavnosti
dvorani gardijskega doma na Topčideru
obedu na čast francoskemu maršalu Fran-
chetu d'Espereyu. Obeda so se udeležili
poleg maršala minister dvora Antič, tajnik
francoskega poslanštva Rivier kot zastop-
nik odsotnega grofa Dampiera, komandant
občine Vlada Ilić, člana vojnega sveta ar-
mijske generala Milovanović in Nedić, po-
močnik zunanjega ministra Martinac, mar-
šal dvora Čolak-Antić, prvi adjutant Nj.
Vel. kralja general Čolak-Antić, francoski
vojni odposlanec polkovnik Betuar, načelnik
štaba maršala d'Esperey polkovnik
Bajans in mnogi drugi.

Kongres trgovcev v Beogradu

Zastopniki trgovine iz vse države zahtevajo predvsem
zaščito pred tujim kapitalom in smotreno gospodarsko
politiko

Beograd, 17. maja. p. Dopoldne se je
vršil v dvorani Kolarčeve univerze zelo
dobro uspej II. kongres trgovcev iz vse
države. Na kongresu se je zbralo nad
2.000 zastopnikov trgovcev iz Beograda in
vseh krajev Jugoslavije. Iz dravske bano-
vine je došlo nad 80 delegatov.

Kongres je otvoril predsednik Nedeljko
Savič, ki je predlagal, naj se odpošlje
pozdravne brzojavka Nj. Vel. kralju
Petru II. Po tem predlogu, ki je bil sprejet
z ovacijami kraljevskemu domu, je pred-
sednik Savič pozdravil kapetana Pavlovji-
ča kot zastopnika Nj. Vel. kralja, pri-
očetnega ministra za trgovino in industrijo
Vrbaniča kot zastopnika vlade ter delega-
te raznih trgovskih združenj.

V svojem nadaljnjem govoru je očrtal
vse težkoče, s katerimi se ima boriti
trgovski stan ter je zlasti ostro nastopil
proti snovanju velikih trgovskih magaci-
nov, glede katerih je zahteval, naj jih
oblasti onemogočijo ker odvzemajo tuji
pod zaščito delniških družb zaslužek do-
maćim ljudem in se izogibajo tudi plače-
vanju davkov. Kot drugo perečo vpraša-
nju trgovskega stanu je navedel neena-
kost pred zakoni. Tako so zadrage, ki so
same po sebi hvaljevredne ustanove, pre-
koračile svoj delokrog ter postaje trgov-
ne, ki zaščitene pred davki in trošarina-
mi konkurirajo s trgovci ter uničujejo
trgovski stan. Kot primer nenormalnosti
našega gospodarskega življenja je med
drugim tudi navedel, da se v nekaterih
krajih prodaja žito po 1,20 Din kilogram,
dočim v drugih krajih prebivalstvo strada.

Trgovinski minister Vrbanič je pozdra-
vil udeležence kongresa ter jim čestital k
odlični organizaciji in disciplini. Poudar-
jal je, da hoče vlada storiti vse za ojača-
nje našega narodnega gospodarstva. Kar
se tiče trgovskih magacnov, o katerih se

toljko govori, je odredil, naj se mu pred-
lože točna poročila in je pred dnevi ime-
noval v to svrhu tudi posebno komisijo.

Po pozdravih predsednikov beogradske
trgovske zbornice in obrtniške zbornice
ter po strokovnih referatih, ki so izpolnili
ves dopoldanski čas, je bila sprejeta ob-
širna resolucija, v kateri zahtevajo trgo-
vci v prvi vrsti svobodo tiska in uveljavlje-
nje novega zborovalnega zakona, ker bi
se mogla samo na ta način vsa pereča
vprašanja narodnega gospodarstva pre-
tvesti vsestransko. Nadalje zahteva res-
olucija ravnopravnost pred zakoni, ukli-
njenje sankcij proti Italiji, revizijo davčne
politike, odločne ukrepe proti tujemu ka-
pitalu, zlasti trgovskim magacnom, splo-
šno razdružitev gospodarstvenikov, ustavi-
tev prisilnih dražb, kakor tudi uvedbo
starostnega zavarovanja trgovcev. V več
točkah govori resolucija o našem izvozu,
o prehrani pasivnih krajev, o ureditvi za-
deve zavarovalnice Phönixa in končno o
ureditvi zaposlovanja tujcev v naši dr-
žavi. Med drugim zahteva resolucija, naj
se davčni zaostanki od l. 1932 odpišejo.
Na koncu poudarja, da izpolnitev za-
htev trgovskega stanu ni samo v njego-
vem interesu, temveč vsa narodnega
gospodarstva, zaradi česar pričakujejo
trgovci za novo politično demonstracijo pro-
ti katoliški cerkvi.

Obdavčenje katoliških duhovnikov v Nemčiji

Berlin, 17. maja. o. Včeraj je bila objav-
ljena službena vest, da bodo v bodoče tu-
di katoliški duhovniki kot samci obdave-
ni. Vest je zbudila med katoliško duhov-
ščino veliko vznemirjenje, češ, da gre pred-
vsem za novo politično demonstracijo pro-
ti katoliški cerkvi.

Panayotis Tsaldaris

čemu je sedaj umrl tudi vodja nekdanj
silne ljudske stranke Panayotis Tsaldaris.
Tudi pri njem je smrt nastopila nenado-
ma. Še smrti se je udeležil seje nekoga
skupščinskega odбора. Opolnoči je legel k
počitku. Nikomur izmed svojih domaćih
se ni niti najmanj pritoževal, da bi se po-
čutil slabo. Davi okrog 1. ure ga je nena-
doma napadel silen kašelj. Enemu izmed
članov svoje rodbine je potožil, da težko
diha, že nekaj minut nato pa je padel v
agonijo. Pozvali so zdravnika, ki je že čez
pol ure stal ob njegovi postelji, ki pa je
le ugotovil, da je državnik umrl.

Vest o smrti bivšega ministrskega pred-
sednika Panayotisa Tsaldarisa je zbudila po
vsej Grčiji zelo globok vtis. Zdi se, kakor
da bi hotela usoda vzeti grškemu narodu
vse njegove največje politične duhove.
Kralja Jurija II. so takoj obvestili o smrti
grškega državnika in je že davi na vse
zgodbil poslanca svojega posebnega zastopni-
ka v Tsaldarisov dom, da je pokojnikovi
družini izrazil sožalje. Vse dopoldne so se
v pokojnikov hiši zbirali narodni poslanci
in druge ugledne politične osebnosti, ki so
tolažili pokojnikovo rodbino in izražali
svoje sožalje. Na vseh javnih poslopijih in
tudi mnogih zasebnih hišah so izobesili
črne zastave. Pogreb pokojnega voditelja
populistične stranke bo v torko. Pokopaj
ga bodo na državne stroške. Vlada je v to
svrhu že določila poseben ministrski odbor
ki bo odredil vse potrebno za svečan po-
greb.

Protituberkulozni teden se je začel

Vsi moramo sodelovati v borbi proti jetiki

Ljubljana, 17. maja

Večer otroka

Vrsta propagandnih prireditvev protituberkuloznega tedna se je sredi večera odvila v dvorani Delavske zbornice. V skladu z osnovno zamisljivo protituberkulozne akcije, da se mora vsaka borba v interesu čim večjega uspeha začeti čim bolj zgodaj, je Protituberkulozna zveza letošnji teden še posebej posvetila tej sveti devizi in tako se je tudi propagandna akademija v Delavski zbornici razvila v lep, učinkovito manifestacijo za zdravi naščaj in za čim skrbnejšo zdravstveno nego mladosti. Programu bi se glede na njegovo izbiro dalo sicer oporekati, da je bil preveč razblinjen, premalo idejno stvarjen in aktualen — saj bi ga lahko mirne duše izvajali tudi ob vsaki drugi priložnosti, ki ne bi imela s protituberkulozno akcijo nobene zveze — vendar je doživel izredno lep uspeh in lahko že po njem samem povzamemo, da je bila celotna zamisel protituberkuloznega tedna prav posrečena. Poleg drugih odličnih predstavnikov naše kulturne javnosti sta večeru prisostvovala tudi načelnika zdravstvenega ter prosvetnega oddelka dr. Mayer in inšpektorjem Avrom Avčičem in prof. Breznik, navzočni pa so bili tudi številni zaslužni poborniki protituberkuloznega gibanja, kakor docent dr. Matko in predsednik protituberkulozne zveze dr. Bohinjec.

Večer je otvoril primarj dr. Debevec s kratkim predavanjem o praktičnem pomenu protituberkulozne borbe, nato pa se je razvila priručno aranžirana otroška modna revija, ki ji je članica gledališča Polonica Juvanova oskrbela duhovito, zabavno konferanso. Ta modna revija je bila za veliko število mamic in otrok, v resnici prava atrakcija, da si je težko najti miselno zvezo med lepo razkošno obleko in pa skrbijo, kako naj bi se tisoči bednih gladijočih malčkov oteli tuberkuloze. V podobnem žanru je potekel ves ostali program, a priznati mu moramo, da je v polni meri dosegel, kar mu je bilo v prvi vrsti namen. Nikomur pa ni moglo biti žal za skromno vstopnino, katero je zveza omogočila nabavo nove municije, kakršna je potrebna v njeni borbi. Eden izmed aktivnih funkcionarjev zveze, dr. Kovič, je z resničnim občutjem recitiral Zupancičevo »Grobovi tuljice« znani zabavni predavatelj Biteznič pa je z velikim uspehom pri občinstvu prednašal zanimivo kozerijo o otroški duši in o njenih veseljih in čalostnih straneh. Morje viharnega navdušenja so pri poslušalcih tudi tokrat doživeli mali pevci in harmonikarji iz šole prof. Rančigaja, ki so nastopili tako pogumno in ubrano, da so vnovič izpričali zaslužni sloves svojega učitelja. Posebno doživetje je nudil nastop najmlajših učenk plesne umetnice Katje Delakove, ki so prikazale preprosto, a prav zanimivo komponirano plesno studijo.

Otroški sejem

Davi je bila oficielná otvoritev Protituberkuloznega tedna. Na svečan način je bila namreč otvorjena mladinska razstava na verandi »Zvezde«. Vsa »Zvezda« je bila okrašena z zastavami Rdečega križa in trobojnicami in amblemi Protituberkulozne zveze. K pomembni otvoritvi so prispele najvišji predstavniki javnosti, tako podban dr. Majcen v zastopstvu g. bana, župan dr. Adlešič s soprogom, sanitetni polkovnik Dragotin Brust kot zastopnik g. divizionarja, prosvetni šef prof. Breznik, predsednik apelacijskega sodišča dr. Golia, načelnik za socialno politiko na banski upravi dr. Majer, narodni poslanec dr. Fux, zdravnik dr. Matko, dr. Tičar, dr. Debevec, dr. Milavec, dr. Meršol in drugi, upokojeni predsednik višjega deželnega sodišča dr. Rogina, sodnik dr. Kravina, duhovni svetnik dr. Levičnik in drugi odlični gostje, med njimi tudi mnogo narodnih dam z go. Minko Kroftovo na čelu.

Zbrane goste in predstavnike je priručno pozdravil predsednik Protituberkulozne zveze ravatelj OUZD dr. Jože Bohinjec, ki je nato stopil pred mikrofon in izvajal med drugim:

PRI MOTNJAH V PREBAVI, NAPIH-NJENOSTI, VZPEHANJU IN ZGALI, povzročeni po trdi stolici, je najbolje vzeti zvečer pol čaše naravne

FRANZ - JOSEFOVE

grenčice in jutraj na tešče žledec isto količino. Prava

FRANZ - JOSEFOVA

voda se je vedno izkazala za popolnoma zanesljivo sredstvo za iztrebljanje črevesja. Og. reg. S. br. 16483/36

Govor dr. Bohinjca o uspehih borbe proti jetiki

S svojo številno navzočnostjo dajete našim prizadevanjem v protituberkulozno tedno najprejše morano oporo in izpodbujate k požrtvovalnemu delu prijatelje našega ljudstva, ki so si v srca zapisali plemenito zapoved: zbrati mili in dinarjev v slovenski sklad za zatiranje in zbiranje v jetike.

Protituberkulozna zveza, ki vodi protituberkulozni teden, predstavnica zasebnega protituberkuloznega skrbstva v naši banovini. Banska uprava je zvezi s posebnim odlokom priznala ta značaj. S tem je doseženo, da se protituberkulozno skrbstvo vodi po enotnih načelih enako uvažujoč potrebe vseh krajev v banovini. To dejstvo pomeni tudi koncentracijo vseh skromnih materialnih sredstev in omogoča skladno sodelovanje vseh činilcev v protituberkulozni borbi. Ta koncentracija je omogočila, da je zveza tako rekoč iz nič ustvarila že danes pomorno stavbo protituberkuloznega skrbstva v banovini na osnovi zasebne pobude in samopomoči. Materialno osnovno tej stavbi so položila dobra sreča že v predvojnem času. V Ljubljani je nosovalo Deželno gospojno podporno društvo za bolne na pljušcih, ki je do prve svetovne vojne zbrala velike količine. To premoženje sta naši ožji domovini rešila pokojna dr. Demčič Bleiweis in dr. Danilo Majaron. Ko je bila

pred petimi leti ustanovljena naša Osrednja protituberkulozna liga, ji je bilo v lasti izročeno premoženje tega društva. Poziv lige na ljudstvo, naj v mesih, trgih in tudi po vaseh organizira krajevne protituberkulozne lige, je našel dober odmev. Z moralno pomočjo banske uprave smo v kratkem času organizirali nad 30 krajevnih edinic. Toda v aka protituberkulozna borba je brez disperanzijev zgrajena na pesek in zato je naravno do smo takoj od začelka posevali skrb uslanjavljivi protituberkulozni disperanzijev. Led smo prebili z ustanovitvijo prvega protituberkuloznega disperanzija v Ljubljani (Colm tov disperanzijev). Sledila je ustanovitev disperanzija v Trbovljah, na Jesenicah, v Kanju, Ptuj, Murški Soboti, Kamniku, Novem mestu in Brezicah. Ta veliki napredek je bil omogočen samo s subvencioniranjem naše industrije, naših javnih socialno zavarovalnih ustanov, občin. Tako danes v redu posluje devet disperanzijev. S tem smo prvi organizirali nego bolnikov na domu, pristopili smo k asociaciji stanovanj, ustvarili stalno evidenco nevarnih bolnikov omogočili prve žetke v borbi za preprečevanje okužb Bolniki in rekonvalescenti so pod stalno zdravniško kontrolo, iskotako zdravi člani družine, tako da smo na najboljši poti k idealu: »Kaj v prvih začetkih agotivju prve znake tuberkuloznega obolenja in omogočiti pravčasno uspešno zdravljenje in ozdravljenje. Disperanziji so postli romarske cerkve, v katere hodijo po zdravje, po nasvetu in po tolažbi vsi ubogi iz najoddaljenejših domačin. Vsi disperanziji oskrbujejo 330.000 prebivalcev Disperanziji so v L. 1935 izvršili skupaj 13.257 prvih pregledov. Pri tem je bilo ugotovljeno 747 primerov odprte tuberkuloze. Rentgenskih preiskav je bilo 12.353 obiskov sešter na domu 2104, obiskov zdravnikov 100. Pri tem naslane vprašanje, kam z vsemi ugotovljenimi primeri odprte jetike? Za delavce in nameščence je vprašanje delno z zavarovanjem rešeno: ni pa rešeno za svonce zavarovancev, ker svojci niso deležni dobrot socialnega zavarovanja v zadostni obsegu. Kam s konfli, s kmečkimi hlanci in deklarirani brezposelnimi, z malimi obrtniki, z intelektualci iz svobodnih poklicev, z javnimi nameščenci? Kaklo trojake in štirce v teh vprašanih? Ta vprašanja silijo k odgovoru, ki je preprosto: Dobit mora sredstva za zdravljenje jetičnih in za izolacijo zdravih. Temu velikemu programu služijo zbirke v našem

Za novo naredbo o prevažanju čebel Zastopniki čebelarjev iz vse Slovenije so v večini proti stari, nepraktični naredbi

Ljubljana, 17. maja

Ze na letošnjem obnem zboru Slovenskega čebelarstva društva je bil živahen razgovor o naredbi o prevažanju čebel na ajdovo pašo, ki jo je izdala banska uprava l. 1934. Naredba je nejasna, nepopolna in ne ustreza čebelarjem potrebam.

Po sklepu obnega zboru se je vršil danes poseben posvetovalni sestanek odposlancev dravske banovine, ki naj bi našli pol, kako zadovoljiti domače čebelarje na eni in prevažalec na drugi. Sestanek, ki se ga je udeležilo 148 odposlancev z glasovalno pravico je vodil predsednik Slovenskega čebelarstva društva profesor g. Verbič, ki je iskreno pozdravil navzočnje, zlasti zastopnika banske uprave g. Jožeta Okorn, proseč ga da bi s svojimi obilnimi izkušnjami pomagal pri tem delu. Nato je g. predsednik obrazložil namen sestanka. Za njim je g. Okorn odločno zavzel stališče, da je treba veliko in prav tako malo čebelarstvo zadovoljiti s pametno naredbo. Soglasjal je z misljenjem, da je treba staro naredbo razveljaviti in z upoštevanjem kapacitete ajdovih pašišč na Goreniskem, Dolenjskem in Štajerskem postaviti združeno novo naredbo.

Ker je bilo treba najprej rešiti načelno vprašanje, je bil s polimskim glasovanjem v razmerju 81-67 sprejet sklep, da se bivša naredba ozveže in se da osnova novi naredbi.

Prinašamo v glavnih obrisih najzanimivejše točke predlagane nove naredbe, ki seeste v nastopnem:

V okoliš 600 m (polomer) z nad 20 odst. posevkov ajde se sme postaviti 100 panjev višike mere, z manj kakor 20 odst. posev-

protituberkulozemu tednu. Imamo sanatorije, a so prazni. Bolniki nimajo sredstev, da bi bili delžni edino uspešna zdravjenja v sanatorijih. V Italiji se 80 odstotkov za jetiko obolelih oseb zdrvi v sanatorijih. Bolnišnice za jetične nimamo, za otroke nimamo ničesar, za kostno tuberkulozo imamo skromno zdravilšče v Kraljevici, zavodov v preprečevalne svrhe ni (prevenorji za otroke) Gozdniškolni, za prehrano oslabeleli ni sredstev. Tudi propagandni in pouku ne moramo nuditi one pažnje, ki je v borbi proti jetiki nujno potrebna. Tej propagandi in pouku služi tudi Protituberkulozni teden.

Ogromne so naloge, ki čakajo našo zdravstveno službo na področju zatiranja in zdravljenja jetike. Te naloge niso nedosegljive. Potrebno je srčno in neštetno delo in nekaj malo požrtvovalnosti in materialne pomoči naše javnosti. Pri tem delu nas more uspešno podpreti časopisje, ki je do danes pokazalo mnogo smisla za ta naš nacionalni zdravstveni problem.

Vsakoletni protituberkulozni teden naj nam v duše vlije novega poguma in naj nas prepriča, da delo rodi uspehe.

Ob koncu govora je dr. Bohinjec predložil in prečital vdanostno brožavko N. Vel. kraljice Mariji kot vzhovni povzročitelj protituberkuloznega gibanja in dr. Matko, kar je bilo z navdušenjem sprejeto.

Podban je otvoril razstavo

Po govoru dr. Bohinjca je stopil pred mikrofona podban dr. Meicen, ki je izpregovoril o važnosti in pomenu borbe proti tuberkulozi, poudaril, da bo tuberkuloza odpravljena, kakor je rekel neki znanstvenik šele omre dne, ko bodo tudi vse socialne razmere po svetu. V borbi proti tuberkulozi mora sodelovati vsa narod.

Govor »Zaria« je zavrnil državno himno, nato je na g. podban ogovoril razstavo (otroški sejem) za otvoritvo Razstava je res zanimiva in poučna. Nekateri ljubljanski trdijo, da uredle leto koje in razstave lastne izdelke otrok, igračke, žetke, butarice in drugo. Zanimiv je tudi postel v paviljon, ki nazorno kaže vso našo borbo proti jetiki. Ze prvi dan je zbrala razstava mnogo pozornosti, a Ljubljani so tudi prvi radi prisenevali danes in večerj svoi obolus v korist protituberkuloznega tedna.

KOLIČ-DUBROVNIK

VELEPRODAJA VINA
Skupščina: BEOGRAD, Tel. 26-279 29-429
30-308 ZAGREB, Tel. 78-78, PRAGA - SMIL.
ČHOV Tel. 407-66.
KOLICEVO VINO DOBITE V VSEH PRODAJALNAB NA VSEH NAŠIH POŠTNIH BORO. DOVIH IN TUDI WAGONS LITS.

ELITNI KINO MATICA TELEFON 21-24

Danes ob 16, 19.15 in 21.15 uri
BISER FILMSKE UMETNOSTI!
Dve mladi srca vezani z ljubeznijo in razpeti na kalvarijo življenja!!
VELICASTNA HIMNA LJUBEZNI IN UPANJA!
AVE MARIJA
V glavnih vlogah MARIJA BOGDA, ADAM BRODZISZ, sodeluje poljska avijacija, pehota, veliki cerkveni pevski zbor in nepregledne množice romarjev na božo pot v Censtohovi.
PREDPRODAJA VSTOPNIC od 11. do 12.30 in od 15. ure dalje.

je prišel v Jugoslavijo pred kakimi desetiimi dnevi in je bival doselej pri dalmatinskem škofu dr. Irineju v Šibeniku.
Dr. Hedlem biva zdaj že drugič v Jugoslaviji. L. 1925. je bil dalje časa gost tedanjega niškega škofa, sedanjega zagrebškega mitropolita Dositeja. Angleški cer-

Maribor preko nedelje

Maribor, 17. maja
Krajevna organizacija JNS za tretji okraj

je imela dopoldne v prostorih Ivančičeve kavarne v Melju občni zbor, ki je bil zelo dobro obiskan. Zbor je otvoril predsednik Bratoš in podal izbrano poročilo o delovanju organizacije. Po poročilih ostalih funkcionarjev je bil izvoljen pretežno dosedanji odbor.

Sjedilo je zanimivo poročilo podpredsednika senata g. dr. Ploja. Govornik se je dotaknil vseh aktualnih problemov notranje in zunanje politike. Njegova stvarna in temeljita izvajanja so bila deležna živahnega odobravanja navzočnih prislušcev.

Zbor sadjarjev

odposlancev sadjarskih združenj iz obeh mariborskih srezov je bil dopoldne na vinarški in sadjarski šoli Zborovanju, ki ga je vodil ravnatelj banovinske sadjarske in vinarske šole, sta prisostvovala tudi kmetijska referenta Kuret in Zupanec. Na zborovanju so se napravili sklepi, ki se bodo predložili glavnemu sadjarskemu zboru 7. junija v Ljubljani in ki se med drugim tičejo organizacije združne prodaje sadja, sortiranja sadja, saditve in precepjanja sadja, skupne nabave škropilnic in drugega.

Mariborski urarji in zlatarji

organizirani v Zdruz. urarjev, zlatarjev, pa-sarjev in sorodnih strok so imeli v restavraciji Narodnega doma redni občni zbor, ki ga vodil zasedni predsednik Bureš. Poleg predsednika sta poročala o živahnem organizacijskem delu še tajnik Kosar in blagajnik Jan. Združene steje 81 članov.

Veliko zanimanje za muropoljske dirke

Ljutomer, 17. maja
Znano dirkališče Kola jahačev in vozačev na Cvenu bo oživele 21. in 24. t. m., ko bodo muropoljski konjereji spet pokazali uspehe vztrajnega vežanja iskrih američanov. Prvi dan bodo dirkali samo za častna darila, in sicer je določenih šest dirk, ki so razporejene takole: 1.) dirka muropoljskih kasačev — enovprežni heat za 4 do 10 let stare konje, vzgojene v Jugoslaviji, na 1600 m; distančni drog 160 m; 2.) dirka Zadruge za rezo žrebet — enovprežna vožnja za 3letne konje na 1800 m; 3.) drugi heat 4.) tretji heat; 5. dirka Selekcijake zadruge — enovprežna vožnja za 3 do 10 let stare konje na 2100 m (zmagovalci v heatu in drugi dirki izključeni); 6.) dirka sreza Ljutomera — dvovprežna vožnja za 3 do 10 let stare konje na 2300 m.

Glavni dan dirkalnih prireditvev pa bo 24. t. m. Propozicije določajo zapet voženj za nagrade: 1.) dirka Plunger — enovprežna vožnja za 3letne konje na 1920 m za nagrade v znesku 1000 Din; 2.) dirka sreskega kmetijskega odbora v Ljutomeru (handicap) — enovprežna vožnja za 4 do 10 let stare konje, ki se niso zmagali — temelj 1.55 najkrajša proga 2100 m, nagrade 1000 Din; 3. dirka dravske banovine (handicap) — enovprežna dirka za 4 do 10 let stare konje, ki so že zmagali — temelj 1.43 najkrajša proga 2100 m, nagrade 1600 Din; 4.) dirka — tolažilni handicap — enovprežna dirka za 3 do 10 let stare konje, ki so ta dan že enovprežno dirkali, pa ostali brez nagrade, na 2100 m; mehanični handicap, Ker je med konjereji mnogo zanimanja za kmetijstvo dvovprežna dirka za 3 do 10 let stare konje, ki so ta dan vsaj enkrat startali, na 2880 m za nagrade 2000 Din. Med 1. in 2. dirko hitrostna vožnja muropoljskega šreba Petra Pilota, zmagovalca v jugoslovenskem derbju l. 1935, na 1800 m. Prijave do 15. maja pri blagajniku kola. Interesenti dobe prognozičije pri društvu. Ker je med konjereji mnogo zanimanja za letošnje dirke in ker je tudi mnogo rejskega materiala, ki ga je treba preizkusiti zato obetava prireditelj Kola jahačev in vozačev lep sporni užitek.

Rogba za šestmilionjsko dediščino

Smederevo, 17. maja
V Smederevu je leta 1928, umrl tamonjši bogatin Cvetko Cvetkovič, za katerim je ostala znanstvena in vrednostni okoli šestih milijonov dinarjev. Cvetko je prišel daleč tam pred vojno v Smederevo kot šlovec, ki hodi s trebuchom za kruhom. Služil je za hlapač, ali si je časoma toliko opomogel, da se je lotil trgovine in obogatel. Poročil se je v mladih letih a prav tako ubožno Zivko, ki pa mu je zvesto stala ob strani pri vseh njegovih poslih. Zato je, ko je leta 1920 delal oporoko, vse svoje imetje zapustil njej.

kveni dostojanstvenik dr. Hedlam je znan delavec v vprašanju zedinjenja pravoslavne in anglosaksonske cerkve in je prav zato prišel v Jugoslavijo. Iz Zagreba se je dr. Hedlam napotil v Sremske Karlovc, da obišče patriarha Varnovo.

razen tega 27 pomočnikov in 19 vajencev. Pri volitvah je bil izvoljen pretežno dosedanji odbor.

Upokojeni orožniki

so zborovali pri Senici v Tattenbachovi ulici. Zborali je otvoril predsednik Princel, poročilo o društvenem delu in intervencijah v prid članstvu pa je podal tajnik Trstenjak. Pri volitvah je bil izvoljen dosedanji odbor.

Požarni alarm

Dopoldne okrog 10, so odrzeli mariborski gasilci pod poveljstvom poveljnika Ramšaka v Melje, kjer so imeli veliko pomladno vajo pred Freundovo tvornico v Klavniški ulici kot namišljenim požarnim objektom Gasilci so imeli vaji z vsem orodjem. Po treh minutah je prvi oddelek že imel razvite cevi, iz katerih so jih krepki vodni curki tudi postopujo. Vaja, ki ji je prisostvoval tudi podstarešina mariborske gasilske župe, je nudila ponoven dokaz tehnične izvežbanosti in strunne pripravljenosti mariborskih gasilcev.

Domačija je zgorela

V Moravcih pri Mali nedelji je zgorela domačija posestnika Jožeta Postraka, ki je bila s slamo krita škoda znaša okoli 20.000 Din in je je delno poravnana z zavarovalnico.

Same tatvine

Dijaku Vaudi je izginilo kolo. Iz gostilne Marije Kmetičeve v Tvorniški ulici so odnesli razne predmete in okrašenega je bila tudi kuharica Julijana Severjeva na Koroški cesti 24. Dalje so tatovi vdrlj v hišo posestnika Tomaža Kosija v Horoškem vrhu in mu odnesli mnogo perila, obleke in drugih predmetov.

Osem let pozneje pa je napisal drugo oporoko in jo dal potrditi na sodišču. V tej oporoki je nameril vse svoje imetje svojim nečakom in drugim sorodnikom, svoji ženi pa ničesar. Kmalu po napravljenei oporoki pa je umrl a ne dolgo za njim je umrla tudi žena. Tedaj pa se je začela pravda za milijonska zapuščino med njegovimi in njenimi sorodniki. Zneni sorodniki so hoteli, da bi veljala prava, njegovi pa da bi veljala druga oporoka. Prvi so skušali dokazati, da Cvetko ni bil pri pravi pameti, ko je pisal drugo oporoko in so celo zahtevali strokovnjako mnenje psihiatrov v tem pogledu, navajajoč, da je bil tedaj pod varuštvo.

Smederevsko okrajno sodišče je sodaj izreko razsodbo, s katero je proglasilo drugo oporoko za veljavno, in torej pripade šestmilionjska zapuščina Cvetkovečevim sorodnikom. Država pa dobi okoli 300.000 Din zapuščinske pristojbine.

Cigani, ki kradejo otroke

V Zupanji pri Vinkovcih se je desetletna hčerka gostilničarja Mate Ciliča igrala na cesti pred domačo hišo, ki stoji že precej na samem na koncu vasi. Privozil je mimo hiše voz s cigani, ki so zvalili deklico k vozu, jo zgrabili, ji z robcem zamašili usta, jo vrgli na dno voza in pognali konje. V divjem diru vozeči ciganski voz pa je med poljo srečal kmetijski voz, na katerem je sedelo več kmetov. Ker se jn je zdelo čudno, zakaj neki cigani toliko gonijo konje, so obrnili in udarili za njimi, prepričani, da so cigani gotovo storili kako lopovščino in zato beže. Ko se je kmetijski voz približal ciganskemu že do kakih sto metrov, so cigani vrgli dekletce z voza in nato izginili v bližnjem gozdu, odkoder so proti svojim preganjalcem oddali nekaj strelcov, ki pa niso zadeli. Kmetije so rešeno dekletce vrnili straštem.

Podoben primer se je pripetil v Dvorištu v kruševskem okrožju. Tu so cigani pograbili na cesti vnučka kmetijskega posestnika Miloša Stankoviča, ga vrgli na voz in odpeljali. Ta otroški rop pa so videli drugi otroci in obvestili Stankoviča, ki je nato s sosedi pohitel za cigani. Ko so jih dohčeli, so jim preiskali voz, toda otroka ni bilo nikjer. Ali so ga naposled vendarle našli. Ciganka, ki je sedela na vozu, ga je imela skritega pod krilom. Kmetje so cigane strahovito pretepeli, in če bi ne bilo orožnikov, ki so v tistem že prispeili tjakaj, bi jih govalo pobili. Cigane so seveda zaprli.

Smrt v Gradaščici

Ponoč je na nepojasnjen način padel v Gradaščico sadjarski referent inž. Skubic in utonil

Ljubljana, 17. maja

Davi na vse zgodaj se je po mestu raznesla novica, da je ponoči v Gradaščici utonil inženjer Jože Skubic, sadjarski referent pri banski upravi v Ljubljani. Zgodilo se je takole:

Okrog pol 5. jutraj je odšel nočni čuvaj Dukičevega podjetja France Novak k zavrtnicim ob bivši Zalokarjevi vrtnici, a za pre vodo. Odvil je vijak in spuščal zatvornico, ki pa se ni dala čisto zagnati, kar se mu je videlo čudno. Pazno je pogledal v vodo in nenadno opazil, da izpod zatvornice moli roka neznanega utopljenca.

Novak je hitel na policijsko stražnico na Bregu, odkoder so telefonično poklicali reševalce na pomoč. Kmalu nato so reševalci utopljenca potegnili iz vode. Pri njem so našli legitimacijo na ime inž. Jožeta Skubice, 565 Din gotovine in v telovniku srebrno uro, ki je šla — dokaz, da utopljenec še ni dolgo ležal v vodi. Kakih 100 metrov nad zatvornico so našli na levem bregu tudi klub, dežnik in naočnike. Vsi znaki kažejo, da je nesrečnemu inženjerju blizu Tenenteja pod veliko lipo na mokri travi spodrsnilo in se zakotalil po pobrezju v naraslo vodo. Morda se je pri padcu udaril in se onezaveštil. Trava je tam namreč nekoliko povajana.

Na kraju nesreče se je v teku jutrnih ur zbrala velika množica ljudi. Pozneje je tja prišla tudi policijska komisija; zdravnik

g. dr. Luzar in dežurni uradnik g. Kek. Zdravnik je ugotovil, da ima mrtvec na glavi večjo, čisto zajeljeno rano, izvirajočo najbrže od udarca s topim predmetom. Vse okoliščine kažejo, da se je nesrečni inženjer ponesrečil. Govorice, da je bil nekoliko vinjen, menda nimajo podlage. Pravijo tudi, da je zaradi poškodbe na glavi pijačo pri njem zelo hitro učinkovala. Pokojnik je že prej enkrat padel v Ljubljani, a so ga takrat rešili policijski stražniki.

Rajniki, ki se je rodil l. 1901. in bil pristojen v Kranj, je bil strokovnjak za sadjarstvo in je bil že nekaj let uslužben na banski upravi. Bil je samec in je stanoval v Rožni dolini.

Angleški škof v Zagrebu

Zagreb, 17. maja
Večraj je imel zagrebški pravoslavni mitropolit Dositej za gosta gostskega škofa dr. Hedlama. Škof dr. Hedlam je prisplil v Zagreb jutraj in ga je na postaji oseбно pričakal mitropolit Dositej v spremstvu lajnika zagrebške cerkvenega sodišča Nikole Simeunoviča. Dr. Hedlam, ki je znan kot prijatelj jugoslovenskega naroda,

Sportna nedelja

Včeraj ni bilo za favorite

V Ljubljani je Čakovečki SK pustil obe, v Mariboru pa SK Ljubljana eno točko, V tabeli je še na vrhu — SK Ljubljana

Ljubljana, 17. maja. Za tretjo nedeljo zaporedoma sta bili danes spet dve prvenstveni tekmi za naslov prvaka LNP, in sicer med ČSK in Hermesom v Ljubljani ter SK Ljubljana in Železničarjem v Mariboru. Po formi na papirju sta bila Čakovec in Ljubljana skoraj favorita, zgodilo pa se je, da sta spravila samo eno točko, in sicer Ljubljana z Železničarjem v precej šibki in nič kaj prepričevalni igri. Sportni klub Čakovec pa je v Ljubljani pustil Hermesu ves izkupiček, pri čemer je moral spraviti še visok poraz z raz-

liko petih golov, ki mu bo najbrže v nadaljnjih računih po prvenstveni tabeli delal še hude preglavice. Ljubljana je s polovičnim uspehom ostala še na čelu tabele in ima vsaj to tolažbo, da igra revanžno tekmo z istim nasprotnikom na domačih tleh. Morda bo pa takrat drugače!

Tablica je pa takale:

Ljubljana	3	2	1	0	9	4	5
Železničar	3	1	1	1	3	3	3
Hermes	3	1	0	2	5	6	2
ČSK	3	1	0	2	5	9	2

Hermes: Čakovečki SK 5:0 (1:0)

Ljubljana, 17. maja. Na razmočenem terenu Hermesa, ki ga je dež namakal že od pol 15. dalje, se je vršila danes važna prvenstvena nogometna tekma med ljubljanskim Hermesom in ČSK. Kljub slabemu vremenu se je nabralo precejšnje število gledalcev, ki pa so zapustili igrišče razočarani, ker se je pričakovalo po zadnjem uspelem nastopu proti Ljubljani ostre in napete borbe. Toda Čakovčani niso izpolnili pričakovanj in so razočarali na vsej črti. Zdelo se je, da niso vajeni mokrega, travnatoga terena, ker si sicer ni mogoče misliti, da bi isto moštvo po poteku 14 dni tako padlo v formi.

vo, toda le premalo strogo in skoraj preveč ležerno. V predtekmi je druga garnitura Hermesa zmagala nad drugo garnituro Slovana s 4:1.

Ljubljana: Železničar 1:1 (1:0)

Maribor, 17. maja. V nadaljevanju prvenstvenega tekmovalja sta danes odigrala svojo tekmo Železničar in SK Ljubljana. Za prvi nastop novega najboljšega ljubljanskega kluba v Mariboru je bil precej zanimanja in se je klub slabemu vremenu na stadionu Železničarja zbral do tisoč gledalcev. Točno ob napovedani uri sta nastopila nasprotnika v naslednjih postavah:

Ljubljana: Logar — Hasl, Jug II — Šinkovec, Slamčič, Boncelj — Janežič Lah, Jež, Grintal, Jug I. Železničar: Herman — Francež III, Francež II — Eferl, Francež I, Golinar — Lešnik, Bačnik, Turk, Paulin, Ronjak. Moštvo SK Ljubljana je razočaralo, in sicer temeljito.

Enajststorična ni tih najmanj homogeni in vsaj na tujih tleh v količinskih regularnih borbi ne bo mogla beležiti velikih uspehov. Napad je sicer pokazal nekaj lepih kombiniranih zasnov, vendar to ni bilo delo formacije, ki bi bila sposobna za težke prvenstvene tekme. Vsi igrajo mnogo premehkno in kakor bi sploh ne imeli važne naloge pred seboj. Edini, ki se je kolikor toliko uveljavil, je bil Jug na krilu ki pa se je zgubljal v driblingih. Lah in Jež sta skušala živeti od svoje rutine, pa pri tem nista uspela, dočim Janežič sploh ni prišel do veljave. Najslabše je zaigrala krilna vrsta. Oba stranska krila sta bila komaj mogoča. Slamčič je v presledkih dominiral v polju, toda postal je zelo komeden ter ni bil za nasprotnika nobena velika ovira. Ožji obrambi je tako preostalo mnogo dela, ki ga je opravljala z velikim naporom in skrajnimi sredstvi. Logar je lovil zelo dobro in ubranil nekaj težkih stvari, toda v trenutkih je bil spet nezanesljiv.

Moštvo je od začetka obetalo mnogo, toda v teku dogodkov se je vse prevrglo. Najprej ga je začel lomiti napad in ta bolez se je pozneje prenese preko vse vrste do obrambe. Dodajanje je bilo zelo netočno in navezadnje so se morali napadalci omejit na prostore. V začetku drugega polčasa so si gostje sicer nekoliko opomogli, toda uspeha niso dosegli nobenega. V zadnji tretjini igre pa je enajststorična popolnoma klonila ter je morala napeti celo vse sile, da ni odšla z igrišča poražena. Moštvo Ljubljane je v Mariboru ostalo dolžno vse, in ni niti od daleč pokazalo igre, kakor sta jo nekoč predvajala njegova predhodnika Primorja ali Ilirija. Najbolj čudno luč na novo ljubljansko moštvo pa meče dejstvo, da so vsi igrali brez pravega elana in poštvovalnosti. Železničar je bil danes

nesporno boljši nasprotnik v vseh ozihr. Fantje so zaigrali s silnim elanom. Polovico dela je opravila krilna vrsta, v kateri je posebno Francež delal brezhibno in precej zasenčil svojega renomiranega nasprotnika. Imel pa je tudi v obeh stranskih pomagačih dobra partnerja. Obramba je svojo nalogo rešila zadovoljivo, zlasti dobro je držal svojo stran Francež II. Herman v голу je nekatere stvari opravil v stilu dobrega vratarja, čeprav je bil včasih tudi zelo nestiguren. Gol, ki ga je dobil, gre izključno na njegov račun. Napad je v polju igral sijajno, od kazenskega prostora dalje pa se je nehala njegova umetnost. Bil je mnogo premehak, da bi znal izkoristiti številne zlele in prezele prilike. Vsi napadalci so blizu nasprotnika kar izgubili glavo ter si z nedolžnostmi pokvarili vsak uspeh. Toliko možnosti za realizacijo kot danes ne bodo imeli zlepa! Moštvo pa je kot celota pokazalo pred vsem eno, česar gostje niso umeli, in sicer borbenost, žilav odpor in zagrizeno voljo do zmage. Če moštvo danes ni uspelo popolnoma, je to le kriva neobčutnost napadalne vrste nekaj pa tudi vsilja sila, tista večna cokolja na naših zelenih poljih... Po poteku igre bi bili morali danes obe točki pripasti Železničarjem.

KRATEK POTEK

Prve napade izvede L., tako da mora vratar Ž. takoj pokazati vse svoje sposobnosti. Kmalu pride do besede tudi Ž. toda tudi ne more kar v mrežo. Napati se nato menjavajo, pri čemer pa ima Ž. več od igre. Značilno je, da izšli Ž. od odmora kar šest kotov, ki pa ostanejo vsi neizrabljeni. Čeprav moštvi z vsemi silami pritiskata na rezultat, kaže vse, da bo polčas ostal brez gola. Prav v zadnji minuti prideta Ljubljana, dokler slednjič v 35. minuti ne pride do zasluženega zgoditka. Napad se lepo preigra. Paulin uide obema branilcema in neubranljivo doseže izenačenje. Železničar je še do konca v premoči, toda re-

zultat se ne menja več. Tekmo je sodil G. Camernik iz Ljubljane, ki pa ogromnega dela domačega občinstva z marsikatero odločitvijo ni mogel zadovoljiti. Komu pa je kdaj uspelo kaj takega?

Nižji razredi v Ljubljani

V II razredu: Korotan : Mars 2:1; Svoboda : Slovan 2:2; Grafika : Reka 3:2. Vsa srečanja so se končala z majhnimi presenečenji, ker sta proti splošnemu pričakovanju Korotan in Grafika ugrabila Marsu in Reki obe, Svoboda pa celo Slovnu eno točko. Pri juniorjih: Ljubljana : Hermes 3:0; Svoboda : Mladika 2:0; Mars : Slavija 8:1; Jadran : Reka 2:0.

Celjski nogomet

Celje, 17. maja. Na povečanem in prenovljenem igrišču Olimpa v Gaberju je bila za otvoritev odigrana prijateljska tekma med B moštvom Ljubljane in Olimpom. Tekma ki jo je ves čas motil hud naliv, je bila prav zanimiva in napeta. Gostje so pokazali lepo kombinatorno in tehnično igro, domačini pa so se odlikovali z elanom in poštvovalnostjo. Do odmora je bila igra še precej izravnana in so domačini po četrteru dosegli celo vodstvo, po odmoru pa so gostje prevzeli vodstvo in natresli Olimpijem kar šest golov. Strelci golov so bili: Aliančič 3, Pupo 2 in Zemljič 1 za Celjane pa Čater 2. Tekmo je sodil G. Ochs točno in objektivno. V predtekmi je mladina Olimpa zmagala nad mladino Atletikov s 4:2 (2:1).

Zmaga nad Angleži Gradjanski: Liverpool FC 5:1 (2:1)

Zagreb, 17. maja. Danes se je vršila na igrišču Concordije z napetostjo pričakovana nogometna tek-

Proslava 10letnice SK Amaterja

Včeraj je trboveljski Amater z lahkoatletskimi in nogometnimi tekmani lepo praznil desetletni jubilej obstoja

Trbovlje, 17. maja. V Trbovljah so se dopoldne in popoldne ob dovolj usodnem vremenu vršile jubilejne svečanosti za 10 letnico SK Amaterja, združene s pestrim in zanimivim lahkoatletskim in nogometnim programom. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel ban dr. Natlačan in ritemu in ostalim zunanjim gostom so Trboveljčani priredili na trgu pred rudniško restavracijo priščeren sprejem. Pred zbrano množico je goste pozdravil predsednik prireditvenega odbora Varga, nato pa se je razvil do Amaterjevega igrišča pri Sokolskem domu impozanten spredvod z železničarsko godbo na čelu.

Jubilejno prireditev samo je uvedlo kratko manifestativno zborovanje, ki ga je otvoril častni predsednik Amaterja inž. Debeljak iz Ljubljane, nato pa so govorili še ban dr. Natlačan, ki je pri tej priliki izrekel nekaj pohvalnih besed o vzgojnem pomenu sporta v rudarskih revirjih, zastopnik JLAS Megušar, predsednik LNP dr. Köstl, zastopnik ASK Primorja in turistično-sportnega odbora v Ljubljani Sančin, predsednik trboveljskega okrožnega odbora Kuhar, zastopnik SK Trbovelj Dolinar in tajnik Amaterja Bostič, na koncu pa je zastopnik Amaterjev Jordan izročil Bostiču v znamenje hvalečnosti za njegovo 10-letno vršitev tajniških poslov okusno izdelano spominsko diplomu.

Otvoritveni slovesnosti je sledil lahkoatletski miting, prva prireditev te vrste v Trbovljah, ki je zgornjo izpričala, da je lahka atletika v kratkem času zabeležila med rudarskimi sportniki spoštovanja vredne uspehe. Stajetni tek: (700x500x300x200x100x100) je prinesel naslednje rezultate: Primorje 5:08.4, 2. Trbovlje 5:13.4, 3. Amater 5:22.3.

Lahkoatletski miting Primorja

Ljubljana, 17. maja. Menda letos ne bo nobenemu lahkoatletskemu mitingu usojeno, da bi bil absoluten celoten program. Že prvo dvodnevno prireditev je drugi dan preprečil dež, isto se je sedaj ponovilo z nacionalnim mitingom Primorja, ki je veljal obnem za izbirni miting za dvomestno tekmo z Gradcem. Odbor za izvedbo dvomatchov je zaradi tega v velikih neprilikah, ker za mnoge točke ne ve, koga bi postavil v reprezentanco. Miting se je vršil le v soboto, danes popoldne pa se je pol ure pred pričetkom vtila silovita ploha, ki je na mah poplavila igrišče in ga za prireditev popolnoma onesposobila. Glede na bližnje srečanje z Gradcem se bo miting nadaljeval v torek ob 17. in bo takrat ljubljanska reprezentanca definitivno sestavljena.

Sobotna prireditev je dala srednje rezultate z izjemo teka na 800 m, kjer je Goršek dosegel brez posebne konkurence izvrstne čase, ki ga postavlja za trenutno najboljšega jugoslovenskega srednjeprososa. Rezultat 2:00.0 je za tečen teren res odlični in bi Goršek, če bi bil prisiljen k borbi, najbrže izenačil državni rekord. Tudi rezultat v skoku v daljino je, upoštevajoč mehek zalet, dosti dober. Tehnični rezultati so bili: 100 m: 1. Sušteršič 11.7, 2. Urbančič 11.7, 3. Cerar 11.8 (vsi Primorje). Skok v višino: 1. Martin (P) 170, 2. Stani (P) 170, 3. Svetek (II) 165. 400 m: 1. Pleteršek (P) 53.1, 2. Skušek (P) 54, 3. Czurda (P) 54.6. Met diska: 1. Jeglič (I) 35.21, 2. Banko 31 meter.

Rada se peni, še bolj osvežuje, izdatna pri uporabi.

Din 6.-

NIVEA PASTA ZA ZOBE

Normalna tuba 6.— Din, velika dvojna tuba 10.— Din.

ma med prvim angleškim gostom v Jugoslaviji Liverpoolom in Gradjanskim, ki se je končala z visoko in senzacionalno zmago domačega moštva. Zv tekmo je vladal ogromen interes in je bilo na igrišču najmanj 10.000 gledalcev. Gradjanski je z boljše igro zmago popolnoma zaslužil, najboljšee odločilne moči pri tem pa je imel v krilih, ki so bili v odlični formi. Angleži, ki so bili danes po desetletjih obstoja svojega kluba prvi poraženi na celini, so pokazali enostavno igro popolnoma drugačnega sistema kot je naš in je bil to tudi brzokone glavni razlog, da niso prišli do številčnega uspeha in morali prepustiti zmago odličnejšemu in prodornejšemu nasprotniku. Tekma je nekoliko trpela zaradi slabega sodnika Mikuličiča.

Iz poteka bi bilo meniti, da je G. prišel v vodstvo v 23. minuti po Pleši s prav lahkim in skoraj nenevarnim strelom. V 41. minuti je L. po desnem krilu izravnal rezultat, toda še minuto pozneje je Lešnik iz bližine dosegel drugi gol.

Po odmoru je Kokotović v 10. minuti v očitnem offsidu prišel pred gol, ušel obema branilcema in slednjič — pred osuplo angleško obrambo — postal žogo v mrežo, kar je sodnik tudi priznal za tretji gol. V 34. minuti je zabeležil Medarić četrti, v 39. pa Lešnik še peti gol za G.

Ostale nogometne tekme

Beograd: BSK : Bask 4:0 (1:0). Dunaj: Prvenstvo: Favoritner AC : WAC 1:0. FC Wien : FAC 3:3. Wacker : Sportklub 1:1. Praga: Moravska Slavija : ASK Kolín 0:0. Sparta : Kladno 2:1. Teplice FC : Bratislava 3:1. Nachod : Viktoria Plzen 5:1. Zidenice : SV Saaz 7:1. Plzen : Prostějov 1:1. Budimpešta: Phöbus : Budai II 7:1. Ujpest : Szeged 7:2. Kispest : III. okraj 2:0. Hungaria : Bocskev 2:1. Ferencvaros : Attila 5:1. Törekves : Salgotarjan 4:2. RIM: Avstrija : Italija 2:2 (1:0). Gole so dali: Jerusalem v 28. min za A., v 18. min. De Maria za L., v 29. min. Vietri za A. in v 34. min. Pasinatti za I. 30.000 gledalcev.

Tež 800 m: 1. Ledinek (Zel.) 2:12; 2. Junger (Ptuj) 2:13.1; 3. Herič (Zel.) 2:17. Skok v daljino: 1. Smerdel (Marat.) 6:06; 2. Kleut (Zel.) 5:89; 3. Kovač (Zel.) 5:73; Skok v višino: 1. Smerdel (Marat.) 1.60; 2. Davidovič (Zel.) 1.55; 3. Verzel (Rapid) 1.55.

Davisov pokal

Češkoslovaška vodi 2 : 1!

Zagreb, 17. maja. Nastop naše teniške dvojice v tekmovalju za Davisov pokal z Češkoslovaško, je bil zaradi včerajšnjega dežja odgođen na danes, in se končal z izgubo dragocene točke, ki bo najbrže tudi odločilna za končni izid tega važnega srečanja. Pred velikim številom občinstva sta Češkoslovačka Hecht in Maleček po razburilivi in skrajno napeti igri v petih setih zmagala nad našo dvojico Kukuljevič—Punčec s 4:6, 9:7, 2:6, 6:3 in 6:4. Po današnjem srečanju vodi torej Češkoslovaška z 2:1.

Službeno iz LNP. (Iz predsedstva). Zaradi medmestne tekme Celovec—Ljubljana (ker je več igralcev Ljubljane postavljen v reprezentanco) se odloži za dne 21. maja, določena prvenstvena tekma Čakovečki—Ljubljana v Čakovcu na kasnejši termin. Odbor za izvedbo lahkoatletskih dvomatchov v Ljubljani. (Službeno).

V lahkoatletsko reprezentanco Ljubljane, ki nastopi 23. in 24. tm. v Gradcu proti reprezentanci Graeca, odhod iz Ljubljane v petek, 22. tm. ob 17. z avtobusom iz Tavcarjeve ul. 1. so doslej določeni naslednji atleti: Sodnik Boris, Sušteršič Milan, Marinčič Stanina Odo, Pleteršek Feri, Krevs Ivo, Goršek Emanuel, Czurda Hugon, Zoraga Aleš in Srakar Franc (vsi ASK Primorje), ing. Stepišnik Milan prof. Dobovšek Marjan, Bručan Joža (vsi Ilirija) in Starman Ivan (ZSK Hermes). Vsi imenovani morajo takoj sporočiti pismeno tajniku odbora: Savo Saincu, Tavcarjeva ul. 1-11, naslednje podatke: poklic, starost, rojstni kraj, občinsko pripadnost in stanovanje ter priložiti dve enaki sliki formata 6x9. Ker nima odlor še jasne slike zaradi definitivne postave moštva, odreja za torek, 19. tm. ob 17. na igrišču Primorja izbirni miting v naslednjih disciplinah na katerem imajo obvezno nastopiti naslednji atleti: 1. tek 400 m: Gabršek Skušek; skok v daljino: Putinja, Slapar Boleslav; Mainarič; troškok: Putinja, Slapar Boleslav; Korbe, Požar, Malnarčič; met kopja: Slapar, Dečman, Brniet, Putinja; met kladiva: Zupan, Jeglič, Korbe; skok ob palici: Zupančič, Orošy, Sket, Putinja. Razen določenih lahko nastopijo še drugi atleti. Naprosilo se gg. sodniki naj sodelujejo na izbirnem mitingu, sodniška komisija, da izvrši praktične izpise, gg. sodniški kandidati pa se pozivajo, da se javijo komisiji za praktični izpit ob 17. V opozorilo članom odbora, da se bo na igrišču takoj po izbirnem tekmovalju vršila seja, ki bo definitivno določila postavbo lahkoatletske reprezentance Ljubljane. Kandidati, ki nastopijo na izbirnem mitingu, naj pripravijo dve sliki in točne podatke za potni list. Vsi določeni reprezentanti imajo obvezan trening v torek in sredo, stanujoči v Ljubljani vsakokrat na igrišču ASK Primorja od 16. naprej, v četrtek tudi vsi oni atleti, ki se bodo kvalificirali v torek.

Ante Pavelić prost

Turin, 17. maja. Zaradi skrivde umora kralja Aleksandra I. Ureditelja in zunanega ministra Barthouja osumljeni Ante Pavelić je bil po daljšem preiskovalnem zaporu izpuščen na svobodo, ker italjanski zakoni ne dopuščajo, da bi se mogel še nadalje držati v zaporu.

Drzen razbojniški napad

Zagreb, 17. maja. O v vasi Župići je bil včeraj umorjen zagrebški trgovec z orožjem Martin Borovnik, star 45 let, oženjen in oče več otrok. Prišel je tja na lov in je odšel v gozdarsko hišo. Hišo so napadli zak-inikani razbojnik in so pričeli streljati skozi odprta okna. Borovnik ki je sedel za mizo v družbi gozdarskega nadsvetnika Ivčiča ter svojo gozdnega čuvava, se je zgriudil mrtev na tla. Tovariša sta se izoznila smrti le na ta način, da sta se vrzla na tla in se delala, kakor da bi bila mrtva. Razbojnik so nato vdrli v hišo, pokradli vse puške in pobegnili. Bilo jih je 7 ali 8. Sumijo, da gre za novo osnovano razbojniško tolpo, ki je izvršila zločin samo zaradi tega, da bi se mogla oborožiti.

Angleški konzul v Sarajevu umrl

Sarajevo, 17. maja. O. Danes je tukaj umrl angleški konzul sir Clarence Palmer, ki je bil rojen v Indiji ter je v Sarajevu 2 leti vodil angleški konzulat. Zaradi njegove smrti so vsi tukašnji konzulati izobesili zastave na pol droga.

Zakon o sladkovodnem naravstvu

Beograd, 17. maja. AA. V kmetijskem ministrstvu so sestavili končno besedilo zakonskega predloga o sladkovodnem naravstvu. Zakonski predlog se nahaja sedaj pred ministrskim svetlom, ki ga bo po občutivi izročil narodnemu predstavništvu v nadaljnje zakonodajno delo.

Iz prometne službe

Beograd, 17. maja p. Za poverjenika generalne direkcije državnih železnic v Mariboru je imenovan inž. Miloš Acimović, doslej v Nišu, iz Maribora pa je premeščen za poverjenika strojnemu oddelku ljubljanske direkcije inž. Josip Gruden.

Teden dni filma

„Ave Marija“ je biser poljske filmske umetnosti

Te dni bomo gledali v Elitnem kinu Matični film, ki zasluži po svoji vsebini, tehniški popolnosti in vseh odlikah, ki jih moremo zahtevati od dobrega filma, da ga nihče ne zamudi. V njem bomo videli, kako visoko se je že povzpela poljska kinematografija do nedavnega še po svetu neznan, zdaj pa lahko tekmuje tudi z narodi, ki imajo v filmu že stare tradicije. V njem bomo videli, kako se da tudi v dandanašnji dobi tehničnih pridobitev obdelati misterij čudeža, tako, da vsakogar prepriča in zagradi.

Vsebinsko je film do skrajnosti zanimiv in napet, saj nam slika stik dveh svetov: moderne dobe, ki ne priznava ničesar razen materije, in starih dobrih časov, ki so ostali živi le še ponekdo za samostanskimi zidovi.

Glavna junakinja je dekle, ki je bilo vzgojeno v internatu, junak pa mlad poljski letalski poročnik. Izumil je nekaj novega, kar bo napravilo preobrat v letalstvu in zagotovilo njegovi domovini premoč nad drugimi narodi v zraku. Tudi tuji vojvodi so ga sklenili uničiti. Pokvarili so mu letalo, da je sminoglavilo v globino in ga pokopalo pod seboj. V poslednjem trenutku so ga rešili smrti, toda ostal je hrom. Dekle mu je dalo svojo kri, da mu je ohranilo življenje: toda zdravja mu nihče več ni mogel vrniti. Strla sta romala mlada človeka na božjo pot v slavno Censtobovo. Nad dve sto tisoč romarjev se je zbralo tam. Med zvonjenjem in prepevanjem pride procesija iz cerkve. Cerkevni dostojanstveniki nosijo čudodelno sliko črne Matere Božje. In tedaj se zgodi čudež. Moč črne Matere Božje in naravna moč pomagata mlademu oficirju. Dvigne se z vozička in obstoji. Zdrav je! V cerkvi zamro poslednji glasovi petja in zlat zastor se spusti nad čudodelno sliko.

Ne zamudite tega prelepega filma. Dialog ima nemški, tako da bo laže razumljiv.

Roman Baumove v filmu

Znani roman Vicki Baumove »Der Held von Frauensee« je bil letos posnet za film, ki ga bomo pravi kmalu videli v Ljubljani. Lotili so se ga Francozi, ki pa so ga izdelali res ob »Ženskem jezeru« na Tirolskem. Film bo po svoji lepi, romantični vsebini in prav tako po prirodnih kra-otah, ki jih kaže, pomenil za vsakogar resničen užitek. Glavne vloge imajo najboljši francoski igralci in igralke, med katerimi naj omenimo zlasti priljubljeno zvezdnico Simone Simon. O tem filmu bomo o priliki še kaj več napisali.

Žena v sodobnem svetu

Ali naj se žene pripuste k pravosodstvu

Naše ustave se niso izrekle o tem, ali naj žene lahko postanejo sodniki ali ne. Zakoni o sodnikih pa izrecno poudarjajo, da osebe ženskega spola ne morejo postati sodniki. Ko se zdaj pripravljajo novi zakoni o sodnikih, ki bo verjetno prišel na dnevni red še v teku naslednjega zasedanja narodne skupščine in ki bo verjetno tedaj tudi sprejet, bo prinesel sodnikom stalnost in nepremestljivost. Ženam-pravnicam v sodni stroki pa bo morda prinesel neko zboljšanje. V členu 2. projekta zakona o sodnikih je namreč določeno za ženske osebe, da morejo postati pod občimi pogoji skrbstveni sodniki in sodniki za mlajše maloletnike.

Dasi leži ta projekt že pripravljen za razpravo v narodni skupščini, se še vedno pojavlja potreba po odgovoru na vprašanje: Ali žena pravica s svojimi sposobnostmi ustreza potrebam pravosodnega poklica?

Anketa o projektu novega zakona o sodnikih, ki jo je pred kratkim pokrenil beograjski dnevnik »Pravda«, je pokazal precej izčrpano, kako misli o tem ženski, kakor moški svet iz vrst pravnikov. V eni izmed prejšnjih števil smo v izveščku objavili odgovore žensk na to vprašanje. Preostane nam še, da se spoznamo z mnenjem, ki so ga izrekli priznani srbski pravniki.

Vsi se strinjajo v tem, da je treba delati na izenačenju pravic moških in ženskih pravnikov. Večina misli, naj bi se žene predvsem pripustile k mladinskemu sodstvu in sodstvu po nepravdnem postopku, postopno pa tudi v vse ostale pravosodne pose.

Vseučiliški profesor in predsednik Jugoslovenskega združenja pravnikov dr. Arandjelović zatrjuje, da obvladajo diplomirane pravice s sodnim izpitom vse pogoje, ki se zahtevajo od sodnika, zaradi česar ne vidi razloga, zakaj naj bi se jim odrekla pravica do sodnega poklica. Po njegovem mnenju bi bile žene ne le dobri mladinski in skrbstveni sodniki, temveč tudi sodniki v kazenskih procesih resnejše narave, kakaj žena ne pojmi le razlogov in okolnosti, ki so obtoženega navedli h kaznivemu dejanju temveč razume tudi položaj, v katerem se prizadeti znajde po tem dejanju. Arandjelović zavrača tudi trditve nekaterih, da razsodbe in zaključki žene sodnika ne bi uživali avtoritete med ljudstvom, češ da je odvisno od posameznika, ali si bo s svojim vedenjem in delom znal ustvariti ugled. Lahkomiselnost, nereditnost in nedostojno vedenje je možno tako pri moškem kakor pri ženski. Resna žena, ki je bila zmožna, da si je ustvarila ugled v rodbinskem in javnem življenju, ga bo pridobila tudi kot sodnik. Izraža prepričanje, da bi se žene izkazale vredne zaupanja in da bi s svojimi

delom zaslužile neomejeno pravico do pravosodstva.

Božidar Katančić, predsednik kasacijskega sodišča v Beogradu, se pridružuje mišljenju tiste skupine, ki priporoča, naj bi se žene spočetka šele preizkusile na praktičnem področju s tem, da bi jih pripustili najprej k izvrševanju nekaterih sodstev (nesporno, skrbstveno, mladinsko). Ker bi bil to poklic, ki ga doslej niso izvrševale, bi se morala pri večjem številu kandidatov izvršiti strožja izbira. Izbrano število naj bi dokazalo sposobnost za ta posej, pred to preizkušnjo pa bi se vprašanje o polni sodstveni pravici ne moglo reševati. Skratka: žene naj postopno prevzemajo sodstvene nrole, kolikor bodo dokazale, da so se obnesle.

Na zelo važno nadaljnjo okolnost, ki prihaja v tem vprašanju v poštev, je opozoril univ. profesor Zivojin Perić, ki pravi, da je treba pri uvajanju žene v pravosodstvo upoštevati tudi mentaliteto našega ljudstva, še zlasti kmeta, ki predstavlja pretežno večino našega naroda. Kmet, ki je vajen, da smatra ženo nasproti moškemu za manj vredno, bi se ne mogel takoj spri-

Pri zapeki,
tenivem črevesju, odvisni želodčni kislini in zastoju žolča pomagata naravna
FRANZ-JOSEFOVA
grenčica.

Opn. reg. B. br. 16483-36

jazniti z dejstvom, da mu sodijo žene. Zato bi bilo treba postopati obzirno in odmerjeno glede na čustveni in iracionalni element, ki leži v ljudskih množicah. S tem pa da bi ljudstvo prišlo v dotik z ženami sodniki v nespornem postopku, v mladinskem sodstvu, bi imelo priložnost priti do prepričanja, da se žene v pravosodstvu ne razlikujejo mnogo od moških. Naposled opozarja Perić še na čustveno plat ženske svojstvenosti. Ta bi mogla vnesti v svoje delovanje več krščanskega pomanja (usmiljenja in razumevanja do ljudskih slabosti) kakor moški, kar bi bilo važno zlasti za kazensko pravosodje.

Predsednik trgovskega sodišča v Beogradu Milivoje Veljović prihaja do logičnega zaključka, da se vprašanje, ali naj žene postane sodnik, samo na sebi ne more reševati ali pa se vsaj zelo težavno. To vprašanje je del kompleksa ostalih vprašanj, za katerih urenitvenjem teži splošno feministično gibanje v akciji za izenačenje pravic z moškimi. Uspeh tega vprašanja je odvisen od rezultata te ženske akcije za pridobitev političnih pravic, kajti pripustiti žene k pravosodstvu, bi pomenilo, da v sodnem postopku poverimo odločanje o

odvzemanju in vračanju osnovnih državljskih pravic tisti osebi, ki teh pravic sama po zakonu ne uživa. To bi predstavljalo pravni nesmisel. V nekaterih državah v resnici žene fungirajo kot sodniki, toda le tam, kjer imajo polne politične pravice. Kljub temu pa je Veljović mnenja, da obstoje v sodstvu taki posli, ki bi se tudi brez teh pravic v vsakem primeru in mirne duše mogli poveriti ženam sodnikom.

Za naše razmere v Sloveniji pa prihaja v poštev še drugo vprašanje. Znano je, da

Iz življenja Marijane Hainischeve

Njena smrt, o kateri so nas nedavno obvestili nekrologi po dunajskih listih, je zadela tudi naše žene, saj so bile zlasti v prejšnjih časih mnoge izmed nas z njo v ožjih stikih, mnoge so črpale iz njenega dela in od njene vedre osebnosti poguma in pobude. To je bilo posebno v času, ko je bila Marijana Hainisch predsednica avstrijske ženske zveze, ki jo je ustanovila l. 1902 in v kateri so bila včlanjena vsa napredna ženska društva tedanjih avstrijskih dežel.

In so tudi Slovenke spoznale Hainischevo. Kmalu po ustanovitvi zveze je namreč Slovensko splošno žensko društvo stopilo v Zvezo avstrijskih ženskih društev, od katere je prejemale poročila o delovanju in glasilo »Der Bund« žene ki so bile kot društvene funkcionarke z njo v neposrednih stikih, pripovedujejo, da je bila do vseh popolnoma nepristranska in izredno ljubezniva in taktna. Na vsa vprašanja je dajala točna in obširna poročila lastnoročno. Na prvem obnem zboru leta 1903 so se slovenske delegatke prvič osebno sestale z Marijano Hainischevo in odnesle domov najlepše spomine nanjo. Kako napredna je bila ta žena in z njo njene tedanje sodelavke, priča dejstvo, da je stala vedno na čelu borbi, ki so jo vodila nemška, slovenska, češka in poljska ženska društva proti členu 7. državnega zakonika, ki je izločeval ženske od splošne volilne pravice, in proti členu 30. zakona o društvih po katerem ženske sploh niso smele pripadati političnim društvom. Vlagale so na državni zbor skupne petičije, spomence in predloge, kjer so se med drugim potegovale tudi za napredek na področju ženskega šolstva, socialnega skrbstva, varuštva itd. A prva v vseh akcijah je bila Hainischeva.

Ob njeni smrti so poročali listi, da je umrla sredi dela in načrtov, mladostno svežega duha in srca. Nič je ni presenetilo, za vse se je zanimala, še vedno se je znašla v vsaki situaciji, daš ji je bilo že 96 let! Delati je začela razmerno zelo zgodaj, saj je bila že od l. 1870. voditeljica in glavna gomilna sila vsega veljkopoznega avstrijskega ženskega gibanja. Kaj je privedlo mlado, zelo srečno poročeno, z lepimi in talentiranimi otroci oblagodarjeno ženo na trnjevo pot pionirice v boju za ženske pravice? Zgodovina njenega življenja priča, kako zelo usmerjajo človeško usodo razmere, v katerih živi.

Soprog Mariane Hainischeve je bil tvorničar. Naenkrat pa je bil primoran ustaviti delo — prenehal je namreč uvoz bomba iz Amerike. Ostajal je dalje časa brez dohodkov. Njegova žena je tedaj prvič spoznala skrbi za obstanek. Premišljala je, kako bi pomagala svoji družini in možu, toda manjkala ji je potrebna vzporedna ljenost za kakršnokoli delo. Seje tedaj že spoznala, kako potrebno bi bilo tudi za žene meščanskih slojev, da bi si pridobile potrebno poklicno izobrazbo, da bi se mogle v primeru potrebe same preživljati. In v njej se je porodilo zatanenje čase zelo smel sklep, zastaviti vse moči in sposobnosti, da se ustvarijo tudi za žene možnosti, da se lotijo praktičnega poklica in si same služijo svoj kraj.

Ko je kmalu nato imelo Dunajsko žensko društvo občni zbor, se je sredi med moškimi govorniki dvignila tudi Hainischeva in z izredno govorniško spretnostjo, s katero je bila obdarjena, zahtevala pravico do poklicne izobrazbe tudi za žen.

se pravemu študiju posveča sorazmerno majhno število ženske mladine. Ko se je pred leti govorilo o tem, da bi se naše žene zavzele za uveljavljanje žen pravic v mlačinskem sodstvu, so se naše boriteljice za ženske pravice znašle v zadregi. Ni bilo dovolj naraščajo, ki bi se za ta posel zanimali. Ni dvoma, da se je število diplomiranih pravic, ki bi imele zanimanje za ta poklic, odtekle povečalo. Prav tako pa tudi ni dvoma, da bi se povečalo število studentek prava, če bi se jim razširilo področje, kjer bi se mogle poklicno udeleževati. nu—

ske. Njena zahteva, da imej žena pravico do vsakega poklica, za katerega se izkaže sposobna, je tvorila osnovo njenemu poznejšemu prizadevanju.

Čeprav se njen materialni položaj med tem že zboljšal, so ostale odprte njene oči, ki so se ob lastnem pomanjkanju navadile gledati in spoznavati tujo bedo. Šta je na delo z izredno energijo in resnobo, pa tudi s treznim preudarkom. Zlasti je bilo treba doseči, da se tudi dekletom odpro vrata srednjih šol. To svoje stremljenje je zagovarjala na shodih in v raznih listih, kjer je dosledno zahtevala iste pravice za šolanje ženske in moške mladine. Ali premagati je bilo treba nešteto zagriženih nasprotnikov, ki so delno z zasmehom delno s prezirom govorili o njenem prizadevanju. Naposled se se njene težnje glede ženske izobrazbe vendarle izpolnile,

Tihotapec v vlaku

Štiri kilograme avstrijskega saharina so našli pri njem

Zagreb, 17. maja. V zagorskem vlaku, ki je vozil v petek v Zagreb, so orožniki aretirali nekega moškega, ki se je obnašal zelo sumljivo. Mokaža so preiskali in odkrili, da je imel ovito okrog pasu osem zavrtikov saharina po pol kilograma. Aretiranec je brez oklevanja priznal, da je to vtihotapljen saharin, ki ga naj izroči v Zagrebu nekemu neznanemu moškemu. Rekel je, da ga bo ta neznanec čakal na postaji in da bo imel v ustih bel robec.

Orožniki so privedli aretiranca v Zagreb, vendar ga ni na postaji nihče čakal. Ver-

jetno je, da si je tihotapec zgodbe o moškem z belim robcem izmislil, da bi potem v gneči lahko orožnikom pobežnil.

Aretiranec je Ignac Tonaj, po rodu iz Dolnje Bistrice v lendavskem srezi. Na policiji, kamor so ga orožniki izročili, je pri zaslišanju izjavil, da je saharin vtihotapljen iz Avstrije in da mu ga je dal neki neznanec v Lendavi, da ga prenese v Zagreb. Za to uslugo mu je neznanec bajal 100 dinarjev. Tem izjavam policija ne verjame, zato je uvedla preiskavo, da razkrija tudi morebitne Tonajeve tovariše.

Iz akvaristove torbe

O rastlinah in mnogookici

Maj. Ves svet na Barju je podoben pestro pretkani blazini. Najbolj nas pozdravljajo ljubke kukavičje lučice s svojimi svetločimi cvetovi; če se sapica poigra z njimi, valovi na travnikih rdeče morje. Ob jarkih se pa pridružuje kalužnicam in potonicam vodna kisljica z dolgimi, širokimi in suličastimi oblikovanimi listi. Med vodnimi rastlinami sta tudi dve perunika in pljučnik poglajna svoje cvetne brstiče in na osonnih mestih gledajo skozi zeleni ovoj zvedavo rumeni cvetni listi. Za vrtno akvarije so pljučnik, vodna kisljica in perunika zelo prikladne.

Ker smo pri rastlinah, se ozrimo še na zelo lepe, krajše, suličaste, v šopkih rastoče liste, ki so jih travniki polni že v aprilu; podobni so listom šmarne. Ušivec jim pravijo tej rastlini ljudje.

Tudi drevesa stoji košato in bahavo pred nami kopajoče se v svetlobi in toploti. Kako lepo bi bilo, če bi toplota in svetloba mesecem maja in junija osrečevala neprekinjeno vso našo oblo. Žal pripadajo taki časi davni preteklosti. Saj nam je znano, kako bujno so se razvijale rastline za časa karbonske tvorbe spriču milega podnebja. Tedaj je živo delovanje ognjenike, če za časa devona sprostito ogromne količine ogljikovega dvokisa in po hipotezi Arrheniusa je prav to ozračje, ki se je kakor zaščitni plašč ovijalo okoli zemlje, preprečevalo ohlajenje. Toplota in ogljik ozračja sta pričarala velikanske oblike predhodnikov današnjih preslic in praproti in raznih, do 30 m visokih dreves. To je trajalo okoli 12 milijonov let, v teku katerih je rastlinje temeljito posprasil z ogljikom tedanjega ozračja, zemlja se je začela polagoma ohlajevati in v naslednji tvorbi, torej v permu, se pojavlja-

jo ledene dobe najprej na južni, potem pa na severni obli. Za časa premočgovne tvorbe je bilo podnebje svečdo tudi v severnih krajih, ki jih pokrivata danes večni led in sneg, zelo milo, o čemer nam pričajo listi praproti in koralsnjakov, ki zahtevajo kakor znano večjo toploto.

Kameni koralsnjaki rasejo dandanes v raznih krajih in mnogo otkov v raznih morjih jim zahvaljuje svoj nastanek. Ogromne množine teh koralsnjakov prejšnjih zemskih dob sestavljajo danes mogočne planine, ki so jih plutonske sile dvignile iz morij. Kako pestro življenje je med temi, zemljotvornimi koralsnjaki v tropskih morjih! Majhne ribice s krasnimi in kričočimi risbami po trupu, katere je pričarala obdajajoča jih pestro koralsnjakška raja, plavajo okoli njih; nekatere so 2 do 3 cm, druge 6 do 10 cm dolge in le redke vrste so malo daljše. Zaščitne barve ni pri teh ribah.

Neka taka ribica, ki se rada suče med kamenimi koralsnjaki, je mnogookica (Scaphognathus argus), ki živi ob obalah Indijskega morja. Trup ribice je podoben raztegnjenemu šesterokotu. Rdečemerumna barva hrta se preliva na bokih v zelenomodro, trebuh je pa bel. Po vsem trupu so zelene in črne okrogle pege, podobne očem. Plavuti so slične kakor pri ameriških ostržih, samo da je prva hrbtna plavut bolj nazobčana. Ribica, dasi morska, potuje do leč navigator v reke in potoke; lahko jo torej navaditi na sladko vodo, ki ji pri mečamo malo morske soli, katere je sicer tudi ostalim sladkovodnicam v akvarijih vedno koristna, ker uničuje razne zajedalke. Mnogookica ne zraste v akvarijih več 10 cm. Glede hrane je silno skromna kakor naša ščuka in pobira ob dnu plavajoče račiče in črvičke, loti se pa tudi zelenjave. V akvarijih naj bo toplota vode vedno med 18 in 25 stop. C. O.S.

Cankar v škednju

pred 15 leti

Zanimiv spominski list za 25letnico odrskega dela Milana Skrbinška

Eden izmed najstarejših in najodličnejših igralcev g. Milan Skrbinšek, bo v sredo zvečer na premieri Bésierovega »Tiranca« praznoval petindvajsetletnico igralskega dela. V zgodovini našega slovstva in gledališča zavzema Skrbinšek svoje mesto pred vsem kot režiser in interpretator dramskega dela Ivana Cankarja. V tej zvezi bo brez dvoma tudi za širšo našo kulturno javnost zanimiv spomin na njegovo gostovanje v škednju, kamor so ga tržaški Slovenci povabili za tretjo obletnico Cankarjeve smrti. Milan Skrbinšek je bil takrat ravnatelj mariborske drame. Na poti v Trst se je ustavil v Celju, kjer je tamonje Dramsko društvo pripravilo spominski predstav »Jakoba Rude« ter Skrbinška kot nekdanjega voditelja svojega gledališča povabilo, da nastopi v glavni vlogi. V škednju je bil prvi večer koncertno-recitacijski, na drugem pa so uprizorili Cankarjevega »Kralja na Betajnovic«. Na prvem je Skrbinšek recitiral Cankarja, na drugem pa je nastopil kot Kantor Komposit Ivan Grbec je o teh dveh večerih napisal poročilo za slovenske liste, ki pa ni bilo objavljeno in

ga danes prinašamo kot pomemben kulturni dokument.

S svetim navdušenjem smo pričakovali trenutka, ko se slavnost odprvi, a v zadnji minuti so prišle od vseh strani groznje, da nam še med prireditvijo zažgo dom. Ves ta čas in še vso noč so stražili dvorano karabinerji. Noben narod še ni tako slavil svojih mož v senci bajonetov! Večer se je pričel s kratkim predavanjem Karja Široka o Ivanu Cankarju. Predavanje je napravilo globok vtisk, saj je predavatelj poznal osebo Cankarja. Ob zvoških Chopinove žalne koračnice so splavale naše misli h grobu moža vejikana in v naših srcih ni bilo več prostora za druga čustva, najmanj pa za strah pred grozečimi bombami.

Preden je začel recitirati, ga je pozdravil v imenu kulturnega društva in dramskega krožka Ivan Grbec. Spominjal se je tržaškega slovenskega gledališča, ki ga je vodil Skrbinšek in ki je danes v razvalinah. Izrazil je željo, da bi obdržali Skrbinška med seboj, kolikor mogoče dolgo, in vseh veselje nad tem, da nam nudi svojo pomoč čez mejo. Izreke mu je pozdrav vse onih, ki so vsajjubili njega in

njegovo delo, narekovano od vzvišenega življenjskega poslanstva. Pozdravil je tudi vse one, ki so prišli, da mu stoji zvesto ob strani: kakor nekdaš Marij Sila, brata Široka in sestri Cokovi.

Skrbinšek je najprej recitiral iz Cankarjeve »Erotike«. Njegova zasluga je, da smo danes na našem ozemlju sprejemljivi za umetniško recitacijo. Pred njim pri nas tega nismo poznali, a ko je podajal recitacije in jih tako uvajal on, so bile na umetniško nedosežni višini. Njegov glas, zmožen najintimnejših odtenkov, vseh stopenj dinamike in naglase; najmekhejših in najsilnejših čustev, njegova izraznost, polna skrajnih kontrastov in mika, ki dopolnjuje vso mistiko, ki je beseda sama ne more izraziti, vse to se združuje pri njem v genialno podajanje. Za temi verz iz Cankarjeve mladosti je sledila Chopinova Cis-mol etuda, nato pa je Skrbinšek recitiral uvodno in sklepno pesem iz »Zgodbi iz doline šentflorjanske«.

Iz Skrbinškove recitacije dveh odstavkov iz »Hlapca Jerneja« je zvenela vsa naša bridkost: »Tudi za nas ni pravice! Jernej, ti si jo terjal od Boga; od koga naj jo terjamo mi? Nam še beseda ni dopuščena, ne za pritožbo, ne za terjanje!...« O drugem delu programa pravi lepo Jože Ribič: »In po odhodu »Tuje življenje...« To ni bila več dvorana — bil je mrzel grob, ki smo stali ob njem... mrzel, trd in neizprosni!... Pa smo padli na obličje in vsak je spet našel sebe v mirnem, vse odpuščajočem razpoloženju, ki veje iz »Grešnika Lenarta«... in

Foersterjevega zbora »Z glasnim šumom s korac... V srca je posvetilo božje sonce...«

Drugi dan so igrali Cankarjevo dramo »Kralj na Betajnovic«. Naša namera je bila prvna, da bi igrali eno dejanje iz »Pohujšanja« ali pa iz »Lepe Vide«. G. Marij Sila nam je to odsvetoval, češ da bi bilo najboljšje igrati celotno delo, a da nimamo tu nobenega igralca za glavno vlogo. In takoj se je porodila drzna misel... Pisali smo Skrbinšku — ne zaman! Karol Širok je prevzel režijo in se lotil dela

s strastjo. Zadnje tri vaje je vodil Skrbinšek in dal igri končni pravi razmah. Cankarjeva beseda je postala po njem meso. On sam je ustvaril s Kantorjem lik, kakršnega lahko ustvari le on. Igra je napravila mogočen vtisk. Naša beseda naj izrazi le sveto spoštovanje do moži, ki je velik in ki še živi med nami, Ivanu Cankarju se izkazuje spoštovanje šele zdaj, ko ga ni več! — Skrbinškova igra nas je prevzela. Teško je povedati, kateri moment iz igre nas je najbolj presunil. A šestletj so neizbrisni.

Sveže najfiniješe norveško
RIBJE OLJE
iz lekarne
DR. G. PICCOLIJA
V LJUBLJANI — se priporoča oledim in slabotnim osebam

Trenchkoate ter vsa OBLAČILA v ogromni izbiri, odlično izdelana si nabavite najugodnejše pri Preskerju Sv. Petra c. 14 Telefon 38-68.

Kdor oglašuje - ta napreduje!

Ako se sami brižete, potem uporabljajte PERI KREMA ZA BRITJE IN BRITVICO

Skladišče za Jugosl.: Jugofarmacija d. d. Zagreb, odd.: Kozmetika.